

Številka: 007-66/2017/2

Datum: 31.8.2017

Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport
gp.mizs@gov.si

Zadeva: Mnenje IP k predlogu Zakona o izobraževanju odraslih
Zveza: vaš dopis št. 070-67/2016/48 z dne 17. 8. 2017 in priloženo gradivo

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju IP) je dne 17. 8. 2017 prejel vaše zaprosilo za mnenje na predlagano besedilo Zakona o izobraževanju odraslih (v nadaljevanju predlog zakona). V nadaljevanju vam na podlagi 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 86/04, 113/05, 51/07 in 67/07, v nadaljevanju ZVOP-1) posredujemo stališča IP k predlaganemu besedilu predloga zakona.

Predlog zakona se, kot ugotavljamo, na zbiranje in obdelavo osebnih podatkov nanaša predvsem v členih 62 – 65, ki opredeljujejo obveznosti glede vodenja dokumentacije in evidence o udeležencih ter izdajanja javnih listin v programu osnovne šole za odrasle ter vodenje dokumentacije in evidence o udeležencih v dejavnosti javne službe.

K 10. členu

IP iz previdnosti izpostavlja, da iz besedila predloga zakona ni razvidno, ali je v okviru obveznosti izvajalcev programa osnovne šole za odrasle glede predložitve podatkov o vpisu v program osnovne šole za odrasle predvideno tudi posredovanje osebnih podatkov (to so vsi podatki, na podlagi katerih je posameznik določljiv). IP domneva, da temu sicer ni tako, in je najverjetneje predvideno zgolj posredovanje statističnih ali podobnih podatkov, na podlagi katerih posamezniki niso določljivi, v kolikor pa je namen teh določb tudi zbiranje in obdelava osebnih podatkov pridobljenih s strani šol, bi to moral v skladu z 38. členom Ustave RS določati ustrezen zakonski predpis.

K 60. členu

IP izpostavlja, da nabor osebnih podatkov, ki jih vodi državni izpitni center v evidenci o opravljanju izpitov ni določen v predlogu zakona, niti ni določen sklic na drug zakon, ki določa ta nabor. Upoštevajoč zgoraj navedeno IP predlaga, da se zato predlog zakona v tem delu ustrezno dopolni.

K 62. členu

Predlog zakona v 62. členu določa, da obsega dokumentacija v programu osnovne šole za odrasle in javnoveljavnih izobraževalnih programih za odrasle:

- evidence o udeležencih,
- javne listine, ki jih izvajalec programa osnovne šole za odrasle oziroma javnoveljavnega izobraževalnega programa za odrasle izdaja udeležencem,
- druge dokumente, v katerih in na podlagi katerih nastajajo podatki, ki se vpisujejo v evidence, ali s katerimi se načrtuje, organizira in izvaja program.

Nadalje predlog zakona v istem členu še določa, da podrobnejšo vsebino evidenc, vrste in vsebino javnih listin ter drugih dokumentov, njihov način vodenja in obdelave podatkov določi minister.

Glede na to, da je ureditev zbiranja in obdelave osebnih podatkov v skladu z 38. členom Ustave RS zakonska materija (ureditev s podzakonskimi akti kot je npr. pravilnik ali navodilo ministra temu torej ne zadostijo) IP izpostavlja, da so določbe drugega odstavka 62. člena v delu, ko predvidevajo

potencialno ureditev nabora, namena in obdelave osebnih podatkov samostojno (torej izven zakonsko določene) tudi v podzakonskih aktih neustrezne oziroma vsebinsko preveč odprte (npr. možnost vzpostavitve dodatnih evidenc osebnih podatkov oz. nabora osebnih podatkov poleg dveh evidenc in njihovega nabora, kot sta predvidenih s 63. in 65. členom predloga zakona ali drugimi zakoni). Slednje morajo biti določene z zakonom. Zbiranje, obdelovanje, namen uporabe, nadzor, in varstvo tajnosti osebnih podatkov namreč mora v skladu z 38. členom Ustave RS določati zakon. Zgolj informativno še dodajamo, da npr. Zakon o osnovni šoli jasno določa med drugim tudi vsebino in vrste javnih listin, ki jih šole izdajajo. Iz predloga zakona pa ni razvidno ali so v okviru 62. člena predvidene zgolj javne listine, kot jih opredeljuje 64. člen, ali naj bi podzakonski akti določali še izdajo dodatnih javnih listin.

Vsekakor pa je nujno, da tehnično izvedbene vidike vodenja evidenc, izdajanja listin ipd. vprašanja varstva osebnih podatkov, ki ne predstavljajo zakonske materije, urejajo podzakonski akti.

K 63. členu

IP glede nabora osebnih podatkov, ki se o udeležencih programa osnovne šole za odrasle in javnoveljavnih izobraževalnih programov za odrasle vodijo za potrebe izobraževalnega dela izpostavlja, da iz gradiva ni razvidno, kaj točno je mišljeno pod podatkom o statusu (besedo status je namreč mogoče razumeti na več načinov, npr. zaposlitveni status, družinski status ipd.). Zato predlagamo, da se ta pojem ustrezno dopolni, da vsebinsko ne bo dvoma o tem, katere osebe podatke o udeležencih se zbira pod to 'rubriko'. V nasprotnem primeru namreč štejemo ta podatek za prekomerno zbiranje podatkov, saj vsi osebni statusi posameznika niso relevantni ali potrebni za namene izobraževalnega dela.

K 65. členu

Enako kot v pripombi k 63. členu IP tudi glede nabora osebnih podatkov, ki jih o udeležencih programov vodijo izvajalci javne službe za potrebe svetovalnega dela, izpostavlja nejasnost pojma 'status'. Zato iz enakih razlogov predlagamo, da se ta pojem ustrezno dopolni, da vsebinsko ne bo dvoma o tem, katere osebe podatke o udeležencih se zbira pod to 'rubriko'. V nasprotnem primeru bi lahko šlo za prekomerno zbiranje osebnih podatkov.

Dodatno pa glede te evidence izpostavljam vsebinsko nejasno opredelitev roka hrambe podatkov. Ni namreč razvidno, od katerega datuma se šteje rok pet let, kolikor naj bi se v skladu s tem členom hranili podatki v evidenci o udeležencih programov. Zato predlagamo dopolnitev tretjega odstavka tega člena (npr. pet let od vnosa podatkov, pet let od zaključka programa ali podobno).

K 69. členu

Podobno kot pri pripombah k 10. členu predloga zakona IP iz previdnosti izpostavlja, da iz besedila predloga zakona ni razvidno, ali je morda v okviru obveznosti javnih organizacij iz prvega odstavka 68. člena predloga zakona glede zagotavljanja podatkov za namene zunanje presoje in razvijanja kakovosti predvideno tudi posredovanje osebnih podatkov (to so vsi podatki, na podlagi katerih je posameznik določljiv), ki sicer s tem ali drugim zakonom niso predvideni. IP domneva, da temu sicer ni tako, in je najverjetneje predvideno zgolj posredovanje statističnih ali podobnih podatkov, na podlagi katerih posamezniki niso določljivi, v kolikor pa je namen teh določb vendarle tudi zbiranje in obdelava osebnih podatkov, pridobljenih s strani javnih organizacij, bi to moral določati ustrezen zakonski predpis.

S spoštovanjem,

Mojca Prelesnik, univ.dipl.prav.,
Informacijska pooblaščenka

Pripravila:
Alenka Jerše,
namestnica informacijske pooblaščenke

Poslati:

- naslovnik, po e-pošti;
- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.